PRAVILNIK O UTVRĐIVANJU TELESNIH OŠTEĆENJA

("Službeni glasnik RS", broj 105/03, 120/08 i 63/23)

OSNOV DONOŠENJA: član 38. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS, br. 34/03, 64/04 - US, 84/04 - dr. zakon, 85/05, 101/05 - dr. zakon, 63/06 - US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 - US, 86/19, 62/21, 125/22 i 138/22)

DONOSILAC: Ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja

OVA VERZIJA PRAVILNIKA U PRIMENI JE OD 05. 08. 2023.

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se telesna oštećenja od najmanje 30%, kao i procenti tih oštećenja, koja su osnov za sticanje prava na novčanu naknadu i za računanje staža osiguranja sa uvećanim trajanjem, u smislu člana 37. stav 2. i člana 58. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Član 2

Telesna oštećenja od najmanje 30% i procenti tih oštećenja su:

I. GLAVA, USNA DUPLjA I VRAT

A. Lobanja i lice

B. Usna duplja i vrat

II. KRANIJALNI NERVI, ČULO VIDA I ČULO SLUHA

A. Kranijalni nervi

B. Čulo vida

Pod oštrinom vida, u smislu ove glave, podrazumeva se oštrina vida koja se dobija korekcijom naočarima ili kontaktnim sočivima.

Određivanje visine telesnog oštećenja pri umanjenju vida u smislu tač. 8. i 9. ove glave vrši se prema sledećoj tabeli:

SLABIJE OKO

Ako je oštrina vida izražena sa dva decimala, drugi decimal se zanemaruje, osim za oštrinu vida od 0,05 ili 0,00. Oštrina vida manja od 0,1, a veća od 0,05 ocenjuje se kao oštrina vida od 0,05.

V. Čulo sluha i vestibularni aparat

Izuzimaju se vestibularni sindromi koji su udruženi sa poremećajima centralnog nervnog sistema usled povrede ili oboljenja mozga i moždanog stabla, pa se takvi slučajevi ocenjuju u smislu tačke 9. glave III ovog pravilnika.

III. MOZAK, MOŽDANO STABLO I KIČMENA MOŽDINA

Odredbe tač. 8. i 9. ove glave odnose se i na bulbarne i pseudobulbarne paralize, difuzne i ostale lezije i poremećaje centralnog nervnog sistema, kao i na sve ostale poremećaje tog sistema koji nisu navedeni u odredbama tač. 1. do 7. ove glave.

Odredbe tačke 9. ove glave odnose se i na posledice oboljenja ili posledice povreda kičmene moždine koje nisu obuhvaćene odredbama tač. 1. do 8. ove glave. Pri određivanju procenta telesnog oštećenja za te slučajeve uzima se u obzir i funkcija sfinktera.

Procenat telesnog oštećenja, u smislu tač. 8. i 9. ove glave, s obzirom na veliki raspon, određuje se analogijom prema stepenu oštećenja funkcija iz tač. 1. do 7. ove glave.

IV. SPINALNI NERVI, NEURO-MUSKULARNI SISTEM I KOŽA

A. Spinalni nervi

Delimične uzetosti nerava femoralisa i išijadikusa ocenjuju se u odgovarajućem nižem procentu. Kao delimična uzetost spinalnih nerava smatraju se klinički i elektrodijagnostički jasni funkcionalni poremećaji (ispadi), a ne uzimaju se u obzir diskretne lezije.

B. Mišići i neuromuskularni sistem

Procenat telesnog oštećenja za poremećaj mišićnih funkcija, s obzirom na veliki raspon, određuje se analogno oštećenju funkcija nervnog sistema.

V. Koža

V. PLUĆA I SRCE

A. Pluća

Pri proceni stepena oštećenja plućne funkcije koriste se norme Evropske zajednice za ugalj i čelik (ECCS), kriterijumi Evropskog respiratornog društva (ERS), kao i kriterijumi Jugoslovenskog društva za kliničku fiziologiju disanja. U nedovoljno jasnim slučajevima pored spirometrijskih testova i merenja parcijalnih pritisaka respiratornih gasova u arterijskoj krvi, treba koristiti i transfer test za ugljen-monoksid. Za dokaz trajnog opterećenja desnog srca neophodni su klinički, elektrokardiografski, ultrazvučni i rendgenski parametri.

B. Srce

Visina telesnog oštećenja iz tač. 5, 6. i 7. ove glave određuje se prema stepenu oštećenja srčane funkcije.

Kod lakšeg oštećenja srčane funkcije telesno oštećenje se određuje u nižim vrednostima, a kod teškog oštećenja funkcije, odnosno dekompenzacije, telesno oštećenje se određuje u višim vrednostima predviđenog raspona.

Kod oštećenja srčane funkcije lakšeg stepena telesno oštećenje se ocenjuje sa 30 do 50%, kod oštećenja srčane funkcije srednjeg stepena – sa 60 do 80%, kod oštećenja srčane funkcije teškog stepena, odnosno dekompenzacije – preko 80%, a kod transplantacije srca – sa 100%.

Za procenu stepena oštećenja funkcije srca pored elektrokardiografskog, ergometrijskog i rendgenološkog nalaza treba koristiti ejekcionu frakciju leve komore dobijenu ehokardiografskim ili drugim pregledom srca.

VI. GORNJI EKSTREMITETI

A. Gubici

Za svaki dalji gubitak tri falange na prstima ruku dodaje se 10%.

Odredba tačke 7. ove glave primenjuje se samo na slučajeve gubitka falangi ili prstiju šaka koji nisu obuhvaćeni tač. 4, 5. i 6. ove glave.

Falanga prsta smatra se izgubljenom ako je patrljak falange kraći od polovine. Prst se smatra izgubljenim ako je patrljak proksimalne falange kraći od polovine.

B. Funkcionalni poremećaji

VII. DONJI EKSTREMITETI

A. Gubici

B. Funkcionalni poremećaji

VIII. POREMEĆAJI, SMANJENJE ILI GUBITAK FUNKCIJE KIČMENOG STUBA

IX. ORGANI ZA VARENJE

X. UROGENITALNI ORGANI

A. Mokraćni organi

B. Genitalni organi

Xa OSTALE BOLESTI I POREMEĆAJI

Procenat telesnog oštećenja, iz tač. 1. i 2. ove glave, određuje se prema stepenu funkcionalne onesposobljenosti.

XI. ODREĐIVANJE PROCENTA, AKO POSTOJE DVA TELESNA OŠTEĆENJA ILI VIŠE TELESNIH OŠTEĆENJA

1. Ako postoje dva telesna oštećenja ili više telesnih oštećenja utvrđenih ovim članom, ukupan procenat telesnih oštećenja određuje se povećanjem najvećeg procenta pojedinačnog telesnog oštećenja, i to:

1) po 20 % za svako dalje telesno oštećenje koje iznosi 50% ili više;

2) po 10 % za svako dalje telseno oštećenje koje iznosi 40% ili 30 %.

2. Procenat telesnih oštećenja parnih organa iz glava I do X ovog člana može se povećati za 10% ako za pojedina oštećenja tih organa utvrđena ovim članom nije predviđen poseban procenat.

3. Ukupan procenat telesnog oštećenja određen po tač. 1. i 2. ove glave ne može preći 100%.

Član 3.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o utvrđivanju telesnih oštećenja („Službeni list Savezne Republike Jugoslavije”, br. 16/97 i 19/97).

Član 4.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.